

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

A Matematikai és Természettudományi Értesítőt az Akadémia 1882-ben indította
A Matematikai és Fizikai Lapokat Eötvös Loránd 1891-ben alapította

SZERKESZTŐSÉG

Felelős szerkesztő: Iglói Ferenc főszerkesztő
Olvasószerkesztő: Bodrog Zoltán
Technikai szerkesztő: Hock Gábor

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Asbóth János, Biró László Péter, Csengeri Kamilla, Czitrovszky Aladár, Gyürky György, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Járasi-Szabó Ferenc, Kiss Ádám, Kopasz Katalin, Neda Zoltán, Ormos Pál, Pálfalvi László, Pásztor Gabriella, Sándor Bulcsú, Simon Ferenc, Simon Péter, Sódor Ádám, Sükösd Csaba, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

Kiadja és terjeszti az Eötvös Loránd Fizikai Társulat,
1092 Budapest, Ráday utca 18. földszint III.
Telefon/fax: (1) 201-8682
Felelős kiadó: Újfaluassy Balázs főtítká

A Társulat és a folyóirat honlapja:

<http://fizikaiszemle.elft.hu>,
e-postacíme: elft@elft.hu

A folyóirat szerkesztőségi e-mail címe:

fsz_szerkesztok@elft.hu. A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerzőknek tiszteletpéldányt küldünk.

Nyomdai előkészítés: Hock Gábor. *Nyomdai munkálatok:* OOK-PRESS Kft., *felelős vezető:* Szathmáry Attila ügyvezető igazgató.

Előfizethető a Társulatnál vagy postautalványon a 10200830-32310274-00000000 számú egyszámlán. Az egyes számok ára: 2000,- Ft (a dupla számoké 4000,- Ft) + postaköltség.

HU ISSN 0015-3257 (nyomtatott)

HU ISSN 1588-0540 (online)

A lapot az MTA Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) archiválja

A címlapon:

A Lupus csillagképben található csillagmező

(Forrás: NSF-DOE Rubin Observatory/NOIRLab/SLAC/AURA)

TARTALOM

CSILLAGÁSZAT ÉS ŰRKUTATÁS – SZATMÁRY KÁROLY EMLÉKÉRE

Vendégszerkesztő: Szalai Tamás

<i>Szalai Tamás:</i> Szegedi csillagok – szerkesztői előszó	217
<i>Szalai Tamás:</i> Csillagászképzés a Szegedi Tudományegyetemen	218
<i>Szabados László:</i> „Kalandjaim” Karcsival	219
<i>Hegedűs Tibor:</i> Szatmáry Károly szerepe a hazai csillagászati versenyek és vetélkedők szervezésében	222
<i>Sárneczky Krisztián:</i> A (121817) Szatmáry kisbolygó	227
<i>Szabó M. Gyula:</i> Szatmáry Károly és a naprendszerek – szubjektív emlékezés	228
<i>Mészáros Szabolcs:</i> A Tejútrendszer kémiai feltérképezése és egyéb spektroszkópiai kutatások	231
<i>Bókon András:</i> Elfedett pulzációk nyomában: Szegedtől Szombathelyig	234
<i>Szalai Tamás:</i> Űrtávcsövekkel a csillagrobbanások és a kozmikus porképződés nyomában	236
<i>Bebesi Zsófia, Gabányi Krisztina, Gálik Barbara, Juhász Antal, Forgácsné Dajka Emese:</i> A plazmafizikai folyamatokra visszavezethető rádiósugárzás észlelhetősége az exobolygók környezetében II.	239
<i>Bebesi Zsófia, Heim Teodóra, Lempérgy István, Kovács Péter, Erdős Géza:</i> Mágneses Nulltér Laboratórium: Új hazai kutatási infrastruktúra az extrém alacsony mágneses térben végzendő kísérletekhez	245

TANULMÁNY

<i>Lévay Péter:</i> A téridő mint hologram 2.	253
<i>ChatGPT-5, Ráczkevi Béla:</i> Versenyezz emberként egy gép ellen! – Irány az Ortvay, ahol immár mindenki MI-t használ	262
<i>ChatGPT-5:</i> Az esési idő deriváltjának pozitivitása exponenciálisan ritkuló légkörben	268

A FIZIKA TANÍTÁSA

<i>Stonawski Tamás, Beszedá Imre:</i> Hajmeresztő kísérletek, avagy a fészülködés fizikája	271
<i>Pesthy Sándor Gergely, Hömöstre Mihály:</i> A kinematika bevezetése Edgar Allan Poe és a Star Wars segítségével	277
<i>Nógrádi Zsófia:</i> A globális problémák helye a fizikaoktatásban	282

KÖNYVESPOLC

<i>Radnóti Katalin:</i> Bolyai Farkas fizikája és csillagászata – Másfél évszázada lappangó kéziratok	285
---	-----

HÍREK, ESEMÉNYEK

Beszámoló az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2026. május 16-ai küldöttgyűléséről	288
<i>Kun Emma:</i> Új csillagászati Lendület-csoport: Kozmikus részecskegyorsítók azonosítása a többcsoportban égen	289
<i>Rózsa Levente:</i> Új Lendület-kutatócsoport: Kvantumos robusztusság kialakulása a mágneses rendből	290
<i>Kovács László:</i> Él még a Zemplén Győző-kultusz – emlékköavatás Olaszországban, iskolai kiállítás Nagykanizsán	290

~~~~~

ASTRONOMY AND SPACE RESEARCH – IN MEMORY OF KÁROLY SZATMÁRY

<i>T. Szalai:</i> Stars of Szeged – Editorial	
<i>T. Szalai:</i> Astronomy education at the University of Szeged	
<i>L. Szabados:</i> “My adventures” with Karcsi	
<i>T. Hegedűs:</i> The role of Károly Szatmáry in organizing astronomy competitions and quizzes in Hungary	
<i>K. Sárneczky:</i> The asteroid (121817) Szatmáry	
<i>Gy. Szabó M.:</i> Károly Szatmáry and the solar systems – subjective commemoration	
<i>Sz. Mészáros:</i> Chemical mapping of the Milky Way and other spectroscopic research	
<i>T. Szalai:</i> In search of hidden pulsations: from Szeged to Szombathely	
<i>Zs. Bebesi, K. Gabányi, B. Gálik, A. Juhász, E. Forgácsné Dajka:</i> Detectability of radio emissions due to plasma physics processes in the environments of exoplanets II.	
<i>Zs. Bebesi, T. Heim, I. Lempérgy, P. Kovács, G. Erdős:</i> Zero B Laboratory: New domestic research infrastructure for experiments in extremely low magnetic fields	

STUDY

TEACHING PHYSICS

BOOK REVIEW

NEWS, EVENTS

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

megjelenését támogatják:

KULTURÁLIS ÉS
INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Nemzeti Kulturális Alap

